

MILITÆR UENIGHET OM BRUK AV MARINEN I NORD?

Kontreadmiral Jan Eirik Finseth

Iøkende grad setter nå militære ledere i Norge fokus på nord-områdene. Kontreadmiral Jan Eirik Finseths foredrag i Oslo militære samfunn nylig utgjorde i så måte intet unntak.

Det er mange nasjoner som flagger sine interesser i nord og havområdene utenfor Norge, sa Finseth som understreket at dersom Norge ikke var i stand til å ivareta sine forpliktelser, så vil andre gjøre det.

-Uavklarte grenseforhold og manglende internasjonal anerkjennelse av norske krav kan i fremtiden skape en potensiell konflikt. Det å være tilstede skaper folkerett, og skaper grunnlag for en trygg og sikker forvaltning og ikke minst for nasjonen - for Norges - disposisjonsrett over våre enorme strategiske ressurser, sa Finseth.

Det å være tilstede i nord skaper folkerett, understreker sjefen i Sjøforsvaret, Jan Eirik Finseth. Forsvarssjef Sverre Diesens mener derimot at en "utrykningsstrategi" i nord er best. Er de på kollisjonskurs?

Det var altså tilstedeværelse med marinefartøy – og fly admiralen gjorde seg til talsmann for. I særlig grad, selvsagt, understreket han at marinestyrker er et tjenlig politisk instrument.

- Det betyr å være tilstede og viser at vi akter å holde orden i eget hus og i eget ansvarsområde.

I Tromsø

Noen uker tidligere hadde forsvarssjef Sverre Diesen holdt foredrag på det internasjonale seminar i Tromsø. Også han understreket flere ganger at nordområdene var viktige og situasjonen var i endring, men på viktige punkter var han ikke på linje med Finseth.

Forsvarssjefen sa at han ikke regnet Kystvakten som en del av en militær tilstedeværelse. Det viktigste var imidlertid at han trakk fram en av sine gamle kjeppehester: - En legitim ring av militære styrker i nord, vil for en liten nasjon være stressende. Konvensjonelle militære styrker bør kun brukes ved ekstreme situasjoner. Det er min mening om saken, sa forsvarssjef Sverre Diesen.

Mens Finseth snakker om tilstedeværelse er Sverre Diesen tilhenger av "utrykning" – hvis man da ser bort fra Kystvakten. Om det ikke er et hav av forskjell mellom de to standpunktene er det helt klart at man her står overfor helt

ulike syn – og ulike skoler. Marinen har alltid vært tilhengere av seiling, markering og folkerett. Derfor ønsket for eksempel marinen i sin tid fem og ikke tre fregatter, slik resten av Forsvaret var tilhenger av.

Mange i mørkeblått rynket derfor på nesen over Forsvarssjefens uttalelser i Tromsø. Ikke minst ble følgende spørsmål stilt etterpå: Vil russerne oppfatte en markering gjennom bruk av Kystvakten som et sterkt nok signal? Russerne er jo meget opptatt av å projisere makt gjennom bruk av militære styrker, ikke minst nå som flåten i Russland har fått i oppgave å støtte opp om landets økonomiske interesser i nord.

Vil flagget være nok til å markere den politiske tilstedeværelse eller trenger man mer potent militær slagkraft for å bli tatt på alvor av vår store nabo? Hva gjør Norge når Nordflåten blir mer aktiv – trolig om kort tid? Forsetter vi å seile med Kystvakten og rykker kun ut med marinefartøyer i nødstilfelle, slik Diesen argumenterer for. Vil ikke en slik utrykningsstrategi markere en eskalering og dermed fort skape flere problemer? Her er det selvsagt forskjell på Svalbardsonen og norsk økonomisk sone. Så uansett snakker vi her om politisk-militær skreddersøm av fineste merke.

DTO